

VALTIONEUVOSTON ASETUS HYVINVOINTIALUEEN TALOUTTA KOSKEVIEN TIETOJEN TOIMITTAMISESTA

1 Johdanto

Hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:n mukaan hyvinvointialueen on tuotettava tietoja hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta hyvinvointialueen toiminnan ja talouden ohjausta, johtamista ja seurantaa varten. Hyvinvointialueen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava 116 §:ssä tarkoitetut tilinpäätös-, osavuosikatsaus- ja kustannustiedot sekä muualla laissa tai lain nojalla säännöllisesti toimitettavaksi edellytetyt taloustiedot Valtiokonttorille yhteentoimivuuden edellyttämässä muodossa. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuotettavista tiedoista sekä tietojen tuottamisen ja toimittamisen menettelytavoista ja ajankohdista.

Toimintaa ja taloutta koskevien tietojen tuottamista ja toimittamista koskeva sääntely koskee saman sisältöisenä myös hyvinvointiyhtymiä. HUS-yhtymä on hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettu hyvinvointiyhtymä.

Helsingin kaupunki soveltaa tietojen toimittamista koskevaa sääntelyä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen erillistilinpäätöksessä sekä siihen sisältyvässä konsernitilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin.

Asetuksenantovaltuus sisältyy hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:n 2 momenttiin. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 1 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueesta annetun lain 120 §:ää sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2023.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sisältäisi säännökset tietojen toimittamisesta ja aikataulusta.

Hyvinvointialueen olisi toimitettava tiedot määräajassa sellaisessa muodossa, että ne voidaan tallentaa Valtiokonttorin ylläpitämään taloustietovarantoon. Lisäksi asetuksella säädettäisiin hyvinvointialueen velvollisuudesta toimittaa taloustietovarantoon uusi korjattu tietosisältö, jos se, Valtiokonttori tai muu viranomainen havaitsee toimittetuissa tiedoissa virheitä. Valtiokonttori voisi asettaa korjatun tietosisällön toimittamiselle määräajan.

Tietojen toimittamisen aikataulu vaihtelisi taloustietojen sisällön mukaan ja noudattaisi pääosin kuntien velvoitteita toimittaa taloutta koskevia tietoja Valtiokonttorin taloustietovarantoon. Kaikkien hyvinvointialueiden tulisi toimittaa kuntien tavoin

puolivuositiedot ajalta tammikuun alusta kesäkuun loppuun viimeistään saman vuoden elokuun 15. päivänä. Neljännesvuositiedot ajalta tammikuun alusta maaliskuun loppuun tulisi laatia viimeistään saman vuoden huhtikuun 30. päivänä ja ajalta tammikuun alusta syyskuun loppuun viimeistään saman vuoden lokakuun 31. päivänä. Lisäksi tilinpäätöstiedot sekä niitä täydentävät tiedot toimitettaisiin koko vuodelta. Kunnista poiketen hyvinvointialueilla olisi velvoite toimittaa taloutta koskevia tietoja myös kuukausitasolla huhtikuusta alkaen kunkin vuoden loppuun.

3 Asetuksen vaikutukset

Asetuksella ei ole merkittäviä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu valtiovarainministeriön virkatyönä.

Asetusehdotus on ollut lausuntokierroksella 17.3.–27.4.2022. Lausuntoja annettiin 28 kappaletta. Useiden lausuntojen mukaan raportointifrekvenssiä kuukausitasolla voidaan pitää tiukkana. Raportoinnin käyttöönotto ja toteuttaminen sitovat lausuntojen mukaan hyvinvointialueiden asiantuntijaresursseja, mikä voi aiheuttaa haasteita erityisesti uuden organisaation käynnistymisvaiheessa. Joissakin lausunnoissa ehdotettiin siirtymäaikaa raportointivelvoitteiden voimaantulolle tai että raportointivaatimuksia lisättäisiin vaiheittain. Yksittäisissä lausunnoissa korostettiin hyvinvointialueiden taloustietojen yhteyttä hyvinvointialueiden ohjaukseen ja valtion talousarvion valmisteluun.

Suomen Kuntaliitto ry:n lausunnon mukaan asetusluonnos on selkeä ja hyvinvointialueiden taloutta koskevien tietojen toimittamistavan tulee olla sama kuin kunnan järjestämisvastuun aikana. Kuntaliiton mukaan raportointiaikataulu on kireä, ja erityisesti hyvinvointialueiden varsinaisen toiminnan käynnistyessä voi olla haasteellista toimittaa tietoja ehdotetussa aikataulussa.

Joidenkin lausuntojen mukaan asetuksella olisi taloudellisia vaikutuksia. Velvoitteesta toimittaa taloutta koskevia tietoja säädetään kuitenkin hyvinvointialueesta annetussa laissa, ja asetuksella ainoastaan tarkennetaan raportoinnin aikataulut sekä tietojen toimittamistapa.

Asetusehdotukseen ei ole tehty muutoksia lausuntopalautteen perusteella. Hyvinvointialueiden toiminta perustuu valtion rahoitukseen, minkä vuoksi on tärkeää seurata hyvinvointialueiden kokonaistaloutta ja rahoituksen riittävyyttä kuukausitasolla. Raportointivelvoitteiden lisääminen vaiheittain ei ole perusteltua, koska raportoinnin muutokset edellyttävät aina muutoksia myös tietojärjestelmiin.

5 Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

6 Voimaantulo

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuotta 2023 koskeviin taloustietoihin.